

Elliot Wave-specialist

De Elliott Wave-theorie is sinds de publicatie van het boek van Bob Prechter opgenomen als analyse-instrument binnen de technische analyse. In Nederland zijn de echte specialisten in dit vakgebied op één hand te tellen. Sander Stienstra van www.indexanalist.nl behoort tot deze selecte groep van mensen.

tekst: Mischa Peters

Al op jonge leeftijd begon Sander Stienstra met beleggen, hij was twaalf jaar oud toen zijn vader zijn eerste opties voor hem kocht en hij verdiende gelijk f800. Sindsdien hebben de financiële markten hem niet meer losgelaten.

Was u echt twaalf jaar oud toen u zich bent gaan verdiepen in de technische analyse?

Klopt, alles wat er aan indicatoren en theorieën te vinden was, ben ik toen gaan onderzoeken.

Hoe voerde u dat onderzoek uit?

Veelal door fictief posities in te nemen op basis van aan- en verkoopsignalen van indicatoren zoals de MACD, RSI, DMI, BWI en Stochastics. In die tijd was er weinig voorhanden, dus ik heb veel met de hand moeten bijhouden.

Wat waren de resultaten van dit onderzoek?

Teleurstellend kan ik wel zeggen. Op de langere termijn leverden de klassieke signalen slechte resultaten op. De enige theorie die er positief uitsprong was de Elliott Wave-theorie (EWT) en vanaf toen ben ik mij hierop volledig gaan toelagen. Ik was toen ongeveer zestien jaar oud. In het begin was het allemaal vrij ingewikkeld met al die verschillende patronen. En ook hier ben ik aantekeningen gaan bijhouden van de resultaten van fictieve aan- en verkoopsignalen.

Hoe lang heeft het geduurd voordat u de theorie in winstgevend beleggen wist om te zetten?

Hier is wel zo'n twee jaar overheen gegaan. Om winstgevend te kunnen handelen met behulp van deze theorie, heb je mijn inziens ervaring nodig. Het kunnen kwalificeren van de standaardpatronen uit de EWT is pas het begin, daarnaast moet je ook kunnen herkennen welk patroon uit alle alternatieven de voorkeur heeft en dit laatste maakt het zo moeilijk.

Komt er nog meer bij kijken?

Het te snel conclusies trekken en handelen is ook een klassieke fout. Mijn ervaring is het dat ik beter kan wachten op bevestiging.

Waar zoekt u deze bevestiging in?

Die zoek ik in de koersniveaus van de AEX-index. Als de AEX bijvoorbeeld boven of onder een bepaald niveau komt, dan vallen veel alternatieve

scenario's af, waardoor duidelijker wordt in welke richting de volgende 'grote' beweging zal zijn. Soms is het dus beter om even niets te doen en te kijken welke scenario's je kunt wegstrepen.

Wat zijn de voor- en nadelen van de EWT?

Het grote voordeel van de theorie is dat

Ralph Elliott verschillende golftellingen heeft gedefinieerd, waardoor op ieder gewenst moment kan worden vastgesteld in welke golf de overheersende trend zich bevindt. Hieruit kunnen dan scenario's worden herleid. Echter, dit voordeel is tevens het grote nadeel. Naast de golftellingen zijn er veel diverse patronen waarvan niet altijd duidelijk is welk patroon er wordt gevormd. Hoewel ook deze patronen allemaal zijn beschreven, doet men er verstandig aan om op bevestiging te wachten.

Met andere woorden: men kan beter rendement laten liggen om zo het risico te verkleinen?

Zo zou je het ook kunnen zeggen.

Kunt u een voorbeeld geven van een ingewikkeld patroon?

Patronen waarbij de bestaande 5-structuur wordt verlengd met een nieuwe 5-structuur kunnen lastig worden vastgesteld. De EWT noemt deze patronen 'extended'. Overigens kunnen ook correcties op de trend extended zijn door middel van diverse patronen.

Waarom zijn deze lastig vast te stellen?

Eer men erachter komt, is een groot gedeelte van de beweging al voorbij.

Probeert de theorie de trend te bespelen, of is het meer bedoeld om op countertrendbewegingen in te spelen?

Wij proberen met de EWT voornamelijk in te spelen op de derde trendgolf binnen een structuur van drie impulsgolven die in de richting van de overheersende trend bewegen. Daarnaast heeft iedere 5-structuur ook twee correctiegolven. De derde trendgolf is vaak het langst en duidelijkst te herkennen.

In wat voor soort markten is de EWT het succesvolst?

In principe werkt de EWT in zowel een hausse- als een baissemarkt even goed, althans er wordt geen onderscheid door de theorie gemaakt. Handelstechnisch is een baissemarkt natuurlijk wel anders dan een haussemarkt. De bewegingen zijn feller en dan heb ik het vooral over de herstelbewegingen binnen de dalende trend. Een herstel van 15% tot 20% binnen een paar dagen komt vaker voor dan men zou mogen verwachten. Daarnaast werkt de theorie beter voor breder samengestelde indices zoals de S&P500. Dit zal te maken hebben met een betere liquiditeit.

Hoe past u de EWT toe voor de adviezen op uw website?

Wij geven alleen koersdoelen af en geen productadviezen. Wij hebben voor deze opzet gekozen omdat er vandaag de dag zoveel beleggingsproducten zijn, zoals opties, speeders, turbo's en futures. Onze leden kunnen zelf bepalen waarin ze handelen. Wij geven de richting aan.

Aan welke horizon zijn deze koersdoelen gekoppeld?

Wij werken met korte- en lange koersdoelen. Voor de korte koersdoelen geldt een tijdbestek van een tot tien dagen. Hierbij hanteren wij ook nog het criterium dat er minimaal tien punten daling of stijging in het verschiet moet liggen, anders loont het niet. En voor de lange koersdoelen hanteren we een termijn van een tot drie maanden.

Hierbij ligt het koersdoel dertig tot veertig punten verder of lager vanaf het adviesniveau, maar vijftig punten kan ook wel. De winsten en verliezen op basis van indexpunten zegt onze leden echter niet zoveel, daarom vertalen wij dit puntenrendement naar eurorendementen met behulp van de prijzen van turbo's en opties. Met turbo's is de berekening eenvoudiger te maken dan met opties. Bij opties maken wij dan ook gebruik van een gemiddelde hefboomfactor waarbij ook nog eens, in het geval van de lange koersdoelen, rekening wordt gehouden met het tijdsverval. Bij twintig punten koerswinst verdubbelen de leden hun geïnvesteerde geld. Betreft het een lang koersdoel, dan corrigeren we dit rendement met een factor 0,8. De behaalde puntenresultaten staan onder controle van de leden. Een groot deel is langer lid bij onze site. Wij proberen hier heel zuiver in te zijn.

Wat is het startkapitaal waar jullie van uitgaan?

Dat bedraagt €10.000. Iedere nieuwe positie gaat telkens opnieuw uit van dit startkapitaal. De winsten worden dus altijd opzij gezet.

Is het ooit voorgekomen dat de verliezen dusdanig waren dat de leden geld moesten bijstorten?

Ja dat is in 2005 gebeurd, ons eerste en enige verliesjaar.

Wat is er toen gebeurd?

In dat jaar hebben we ons te veel laten leiden door geautomatiseerde software. Dit heeft ons volledig op het verkeerde been gezet. In 2006 zijn we weer overgestapt op onze eigen, vertrouwde, golfstellingen en sindsdien hebben we ieder jaar met winst afgesloten.

Wanneer is de laatste derde impuls golf geweest van de AEX-index?

Die is 19 mei 2008 op een koers van 496,12 punten begonnen en 21 november op een niveau van 220 punten geëindigd.

Hoeveel punten hebben jullie van deze derde, neerwaartse, impuls golf in totaal gepakt?

Indien we de verliespunten er afhalen, dan hebben we in die periode 66 winstpunten behaald.

En hoeveel punten van de totale bearmarkt?

De bearmarkt is al in 2000 begonnen en toen waren wij nog niet actief met onze website. Vanaf 2004 t/m 2008 hebben we na aftrek van de verliespunten in totaal 330 winstpunten behaald.

Kunt u nader ingaan op koersdoelen die zijn afgegeven in 2008 in termen van behaalde punten en geleden puntverliezen?

Hoewel onze koersdoeladviezen een positief resultaat van meer dan 600% opleverden, zijn wij niet tevreden over 2008. De neerwaartse beweging, die al in 2007 werd ingezet, hebben we wel goed gezien, maar we hebben er te weinig van geprofiteerd.

Verklaart u dit eens nader?

Door de hoge volatiliteit van de neerwaartse trend zijn we in 2008 misschien te voorzichtig geweest.

Hoe zijn de andere jaren verlopen?

Ook 2007, 2006 en startjaar 2004 zijn met een positief punten- en euroresultaat afgesloten. In 2005 hebben we onze koersdoelen laten bepalen door geautomatiseerde software, wat ons dus heel slecht is bevallen.

Passen jullie ook risicomanagement toe?

Wij werken altijd met een stoploss (SL) aan de hand van een berekening. Het patroon bepaalt in principe waar onze SL moet liggen. We proberen altijd een SL te kiezen die in de buurt ligt, waardoor de risico-rendementsverhouding gunstig blijft. We gaan hierbij ongeveer uit van de helft. Kunnen we dit niet bewerkstelligen, dan geven we geen nieuw koersdoel af.

Op dit moment geven jullie alleen koersdoelen voor de AEX-index af. Gaan jullie dit in de toekomst nog uitbreiden?

Wij zijn bezig met het opzetten van het fonds waarvan ik de beheerder zal gaan worden. Dit alles bevindt zich nog in het beginstadium, maar waarschijnlijk gaan we in de tweede helft van 2009, in samenwerking met een vermogensbeheerder, hiermee van start.

Hoe groot acht u de kans dat de huidige neerwaartse beweging extended wordt?

Die kans acht ik zeer klein, omdat de zijwaartse beweging tussen 270 en 220 op basis van zijn karakteristieken als een klassieke vierde golf te kwalificeren is. Qua tijdsduur heeft het huidige zijwaartse patroon te lang nodig en daarnaast is deze te volatiel. Ik verwacht nog een beweging omlaag die de AEX dan richting en waarschijnlijk onder het 220-niveau brengt. Dit is dan de laatste vijfde golf en de derde impuls golf (C-golf) binnen de neerwaartse trend. Daarna kan de index aan een groter herstel beginnen.

